

Nr 69

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner om undantagande i visst fall från den allmänna varuskattningen av tvätt till landsting.

I de inom riksdagen väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I:143 av herr *Oscar Carlsson m. fl.* och II:214 av herr *Eskel m. fl.* har hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att förordningen om allmän varuskatt icke skall äga tillämpning beträffande tvätt som för landstingsräkning utföres på av försvarets fabriksverk drivna tvätterier».

I enlighet med utskottets hemställan i memorial nr 66 har riksdagen vid vårsessionen beslutat att uppskjuta behandlingen av de föreliggande motionerna till innevarande års höstsession.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för det i motionerna framförda yrkandet får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen II:214.

Skattskyldighet åvilar enligt 12 § 1 mom. förordningen om allmän varuskatt den, som yrkesmässigt försäljer skattepliktig vara eller yrkesmässigt utför eller ombesörjer utförande av skattepliktig tjänsteprestation, för tillhandahållande av sådan vara eller tjänsteprestation till förbrukare (konsument), så ock för uttag ur rörelsen av skattepliktig vara.

I ett den 21 juni 1960 meddelat förhandsbesked har riksskattenämnden uttalat, att försvarets fabriksverks tvätteriverksamhet är att hänföra till yrkesmässigt tillhandahållande av skattepliktiga tjänsteprestationer enligt förordningen om allmän varuskatt i vad avser tvätt, som utföres åt andra konsumenter än statliga myndigheter och organ samt att skattskyldighet till allmän varuskatt åvilar fabriksverket för nämnda del av tvätteriverksamheten.

Regeringsrätten har enligt utslag den 11 oktober 1960 i anledning av anförda besvär över riksskattenämndens beslut icke funnit skäl att göra ändring i nämndens förhandsbesked.

Vidare må nämnas att Västerbottens läns landstings förvaltningsutskott hos Kungl. Maj:t hemställt om sådan ändring i förordningen om allmän varuskatt, att skattskyldighet icke skall åvila försvarets fabriksverk för tvätt- och reparationsjänster, som tillhandahålles landstingen m. m.

Genom beslut den 16 juni 1961 har Kungl. Maj:t lämnat framställningen utan åtgärd.

Av innehållet i *de föreliggande motionerna* må här återges följande.

Motionärerna framhåller, att det i olika sammanhang förordade samarbetet mellan stat och landsting nu förekommer i ganska betydande omfattning och att detsamma planenligt kommer att utbyggas. Utgångspunkten har i de enskilda fallen varit att genom samarbetet nå bästa möjliga ekonomiska resultat för båda parter. Genom riksskattenämndens och regeringsrättens beslut att ålägga försvarets fabriksverks tvätteriverksamhet skattskyldighet jämlikt förordningen om allmän varuskatt i vad avser tvätt, som utföres åt andra konsumenter än statliga myndigheter och organ, har rubbning skett av den grundläggande samarbetsförutsättningen om lika tvättkostnader för de båda intressenterna. Det torde enligt motionärernas mening få anses orättmätigt att den ena av samarbetsparterna i ett fall som detta åsamkas högre kostnader än den andra. Därigenom kan också det samarbete som måste betraktas såsom i hög grad rationellt och önskvärt komma att försvåras. Den senare uppfattning har också tillkännagivits av chefen för försvarets fabriksverks tvätteriverksamhet.

Storleken av den årliga varuskatten för tvättgodset beräknas av fabriksverket med nuvarande procentsats till ca 335 000 kronor för de landsting, som nu anlitar verkets tvätterier, och till ca 160 000 kronor för de landsting med vilka avtal föreligger om samarbete vid de planerade tvätterierna i Lund och Alingsås. För de landsting, med vilka underhandlingar om samarbete pågår, beräknas den årliga varuskatten bli ca 265 000 kronor.

Även om frågan om fördelning de olika samhällsenheterna emellan av inkomsterna genom den allmänna varuskatten måste bli föremål för särskild prövning efter det att de utredningar, som nu arbetar med skilda skatteproblem, avgivit förslag, torde det få anses motiverat att på här ifrågavarande område nu vidtaga sådana åtgärder, att det från alla synpunkter synnerligen angelägna och värdefulla samarbetet mellan stat och landsting underlättas.

Utskottet

I de förevarande motionerna har hemställts om sådan ändring i förordningen om allmän varuskatt, att skattskyldighet icke skall åvila försvarets fabriksverk för tvätt, som för landstings räkning utföres på av fabriksverket drivna tvätterier. Som skäl för yrkandet har i motionerna bl. a. framhållits, att de förutsättningar, på vilka samarbetet mellan staten och landstingen i fråga om tvätteriverksamheten grundats, blivit rubbade genom att lands-

tingen i och med införandet av den allmänna varuskatten åsamkats högre kostnader än staten.

Enligt bestämmelserna i 12 § 1 mom. förordningen om allmän varuskatt och anvisningarna till nämnda paragraf föreligger icke skattskyldighet för försvarets fabriksverk i fråga om tvätt, som fabriksverket utför åt statliga myndigheter och organ, enär här icke är fråga om yrkesmässigt tillhandahållande av tjänstprestation. Fabriksverket är emellertid att anse som konsument i fråga om de varor, som förbrukas i denna del av verksamheten, och således skattskyldigt härför. Skattskyldighet åvilar vidare fabriksverket för den verksamhet i form av tvätt, reparationer o. d., som fabriksverket utför åt landsting, kommuner och enskilda företag. I dessa fall utför nämligen fabriksverket yrkesmässigt skattpliktiga tjänstprestationer. Detta medför å andra sidan att fabriksverket inte är skattskyldigt för de varor, som förbrukas i tvätter- och reparationsverksamheten för dessa konsumenters räkning.

Som av den tidigare lämnade redogörelsen framgår har regeringsrätten fastställt, att skattskyldighet enligt förordningen om allmän varuskatt åvilar försvarets fabriksverk för den tvätt, som utföres åt andra konsumenter än statliga myndigheter och organ. Kungl. Maj:t har vidare genom beslut den 16 juni 1961 avslagit en framställning om sådan författningsändring, att allmän varuskatt icke skall åvila fabriksverket för tvätt- och reparationstjänster, som tillhandahålles landstingen.

Syftet med motionerna är att genom den förordade författningsändringen eliminera de skillnader i skattebelastningen, som föreligger mellan å ena sidan tvätt, som fabriksverket utför åt staten, och å andra sidan tvätt, som verket utför åt landsting. Den olikhet i skattebelastningen, som föreligger mellan staten och landstingen i förevarande hänseende, är helt betingad av varuskattens konstruktion. Enligt utskottets mening är det inte lämpligt att undanröja sådana olikheter i beskattningen genom inskränkningar i skattskyldigheten på ett visst begränsat område. Det kan även ifrågasättas om inte ett bifall till motionärernas yrkande totalt sett skulle medföra en skärpning av nu rådande ojämnheter i beskattningen i stället för en utjämning av skattebelastningen. Därtill kommer att en sådan åtgärd skulle få vittgående konsekvenser i konkurrenshänseende och föranleda icke oväsentliga redovisnings- och kontrolltekniska svårigheter.

De speciella förhållanden, som föranlett samarbetet mellan staten och landstingen på förevarande område, kan enligt utskottets mening inte heller motivera ett avsteg från eljest tillämpade principer för den allmänna varubeskattningen.

Av anförda skäl finner sig utskottet icke kunna tillstyrka bifall till yrkandet i de förevarande motionerna.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att de likalydande motionerna I: 143 av herr Oscar Carlsson m. fl. och II: 214 av herr Eskel m. fl. om undantagande i visst fall från den allmänna varubeskattningen icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 31 oktober 1961

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar John Ericsson, Hagberg*, Einar Eriksson*, Jansson, Spetz, Gustaf Elofsson, Söderquist, Oscar Carlsson*, Yngve Nilsson och Helleblad; samt

från a n d r a kammaren: herrar Brandt i Aspabruk, Allard, Kollberg, Nilsson i Svalöv*, Kärrlander, Magnusson i Borås*, Asp, Christenson i Malmö*, Eriksson i Bäckmora och fru Holmqvist.

* Icke närvarande vid justering av betänkandet.

Reservation

av herrar *Oscar Carlsson, Yngve Nilsson, Nilsson i Svalöv och Kärrlander.*